

Tři kříže

Kapitola třetí – „Nezvládnou to, zlato.“

Někde jsem četl, že neštěstí člověku posiluje imunitu.

Už si vzpomínám. Byl to Nedělní Blesk, nějaká příloha, která měla v deseti bodech radit, jak zvládat rodinné nesnáze. Mezi recepty na vánoční cukroví a domácí vaječný koňak tam byly postřehy nějaké ostřílené psycholožky. Nejspíš dvakrát rozvedené. Gábina tyhle články milovala a kolikrát mi z nich před spaním předčítala. Spíš pro zábavu, než pro cokoli jiného. Naše problémy jsme zvládali selským rozumem, nepotřebovali jsme na ně příručky.

V ordinaci mého dlouholetého kamaráda byly desítky knih s milionem rad. Jestli se dala nějaká aplikovat na mou situaci, jsem si netroufal odhadovat.

Já si poslední dobou netroufal spousty věcí.

Jestli jsem před tím, kdy mi zemřela Kristýna, špatně spal, tak to, co přišlo po Eliščině nehodě, se dalo nazývat obdobím temna. Nebo spíš světla. Temnotu bych uvítal. Nemůžu říct, že bych měl noční můry, protože jsem zkrátka nespál. Když jsem zavřel oči, přehrával jsem si celou situaci u mě na dvorku. Znova a znova a znova. Viděl jsem detailně každý neuron v mozku své dcery, když jí odletěl vršek hlavy i s ušima.

Na policii jsem tentokrát strávil jen půl hodiny. Ptali se, jestli chci někoho zažalovat kvůli nedbalosti. Napadla mě moje osoba. Jestli byl někdo nedbalý, byl jsem to já sám.

Jsou věci, které si člověk přeje zapomenout. Já si to přál strašně moc, ani nejde popsat slovy, jak jsem toužil po zapomnění. *Kurevsky* neuvěřitelně. Počítal jsem minuty, hodiny a přemítal nad tím, jestli někdy přijde den, kdy si budu připadat normálně.

V těch chvílích mě přepadala nezvladatelná chuť se zabít. Bylo to silnější než já. Doslova živelně jsem cítil, že jsem rozhodlaný to udělat a už jsem neměl potřebu přemýšlet nad tím *jak*, jen jsem potřeboval vědět *kdy a kde*. Nějaký hlásek v hlavě mi vždycky odpověděl „teď a tady, kámo, nebude lepší příležitost“.

Několikrát jsem měl už nakročeno k tomu, abych ho poslechl. Nezastavil mě strach. Nezastavila mě ani myšlenka na Lucinku, která trávila poslední dny u Gábininých rodičů. Jediné, co mě dělilo od smrti, byla obyčejná únava. Neměl jsem sílu jíst, spát a dokonce se ani zabít.

Nebo jsem si to aspoň myslel.

V sobotu ráno, týden poté, co jsem přišel o druhou královnu, jsem se probral v koupelně před zrcadlem. U krku jsem si držel kuchyňský nůž. Ten největší a nejostřejší, kterým jsem půlil kuřata. Cítil jsem jeho břit na ohryzku.

Koukal jsem na sebe do zrcadla. Odras nebyl zrovna symbolem zdravého a krásného chlapa. Týdenní strniště, mastné vlasy, žlutomodré pytle pod očima. Špička jazyka koukala mému zrcadlovému dvojníkovi ven z pusy a bylo vidět, že se na to šmiknutí vyloženě těší. Jednou přejet zleva doprava a nechat odtéct krev do umyvadla jako při porážce prasete. Nikdo by se nemohl divit a vsadím se, že by mě chápali.

Ruka se mi třásla, za poslední dny jí chyběla podpora živin.

Nakonec jsem nůž odložil.

Něco mi v hlavě přeskočilo.

Něco správného.

Ten, kdo hrál někdy hru, kdy musel vložit do soukolí správně ozubená kola, aby se rozběhl stroj a on se mohl pohnout dál, by určitě věděl, jak jsem se cítil. Jo, takhle jsem si připadal. Celý ten týden jsem ignoroval jedno zásadní kolečko, takového malého hajzlíka, skoro neviditelného. Bez něj jsem byl jen troskou s nožem v ruce a prázdným žaludkem, ale díky němu jsem začal fungovat.

Jo, takhle to bývá někdy jednoduché. Nepomůžou knížky, přátelé, ani rodina. Dokonce si myslím, že kdybych se ten týden stýkal s někým z práce, třeba s Ondrou, ten sebevražedný rituál bych provedl až do konce. Potřeboval jsem jen vyhladovět a vidět svět venku unavenýma očima.

Kdyby to bylo o tom, že se podřežu a budu mít klid, udělal bych to. Stačil by mi jeden den navíc, nějaká ta halucinace nebo neexistující hlas v hlavě. Kdyby to bylo o tom, že Lucinka bude žít u svých prarodičů, protože jí tam bude mnohem líp, než s jejím magořícím tátou, neváhal bych a bez dopisu na rozloučenou se vydal na ten dlouhý pochod.

Jenže to nebylo tak jednoduché. Aspoň podle toho otravného hlasu, který mi zabránil říznout zleva doprava.

Kristýna zemřela u sebe v pokoji. Už dávno jsem věděl, že to neudělala sama. Neudělal to ani nikdo z masa a kostí. Nějaká neviditelná ruka ji vedla, když si vážala smyčku kolem krku. Ještě jsem netušil, jestli jí přiměl tenhle dům nebo něco, co se sem vkradlo, aby nám zničilo životy, ale *ona* zemřela ve svém pokoji.

Eliška *venku*. Tohle slovo mi připadalo důležité. Koukal jsem na svoje neoholené špinavé tváře, opíral se o pračku plnou prádla a opakoval si ho. *Venku*.

Ať už nás tady deptá cokoli, už se to nepohybuje jen po domě. Stejně jako jsou venku kříže, je i tahle síla, kdekoli se jí zachce. A jestli může být kdekoli, může být i tam, kde je Lucinka. Protože se tyhle *zasraný gliomy* dost možná ani neorientují na dům. Fixují se na naši rodinu.

Vlastně jsem si tím byl dost jistý.

A tím jsem přišel na dost překvapivou myšlenku, která definitivně odložila chuť na sebevraždu.

Musím dostat Lucíka zpátky k sobě. Já totiž věděl, že se tu děje něco nenormálního. Kdežto pro celý okolní svět jsem byl jen chlap, který se nedokázal postarat o svoje dvě děti. Takže mnou mohla půlka lidí opovrhovat, zbytek mě mohl litovat, ale rozhodně nikdo, *nikdo* nemohl vědět, jak se teď zachovat.

Kamarád psychiatr byl chápavý. Sám měl rodinu. Nehledal cesty, jak sám sobě dát zapravdu ohledně mé diagnózy, ale snažil se mi pomoci.

Já tomu šel pochopitelně naproti. Dal jsem se popořádku alespoň natolik, abych zvenku vypadal jako člověk a ne jako zvíře. Když jsem se holil, překvapilo mě, jak rychle jsem ztratil kulaté tváře. Když jsem do sebe soukal guláš koupený v jídelně na konci ulice, udržel jsem ho v sobě. Tohle bylo v žebříčku bodů, které jsou pro mě teď důležité, hodně vysoko.

A hlavně mě překvapila Andrea Simičová. Objevila se pondělní ráno, asi hodinu před tím, než jsem se chtěl vydat do rukou „odborníků na bláznů“. Měla v ruce papírový sáček s donuty. Jahodová poleva na nich báječně voněla a připomněla mi, že kromě hoven, která mě čekají, až se jednou vrátím do práce, jsou venku i další báječné věci.

Nechala mě sedět na malé stoličce, která patřila Elišce. Čekal jsem s rukama v klíně, až mlčky připraví kávu a naservíruje mi ji přímo pod nos. Voněla stejně fantasticky jako pečivo. A stejně voněla i Andrea. Venkovním světem, napadlo mě, ale nechal jsem si to pro sebe. Nechtěl jsem být za blázna, to jsem si šetřil až na desátou hodinu.

„Co si myslíš, že ti řekne?“ zeptala se s plnou pusou, když jsem se jí svěřil se svým plánem. Vynechal jsem pohnutky, jen jsem vysvětlil, že prostě musím mít svoje jediné dítě u sebe.

„Psychiatr?“

Přikývla. „Měl jsi mi říct, znám jednoho výborného u nás na klinice a dost mi dluží.“

„Zvládnou to,“ pokýval jsem hlavou. Ujišťoval jsem víc sebe než ji. „Nejde o to, co mi řekne on, jako spíš o to, co mu řeknu já. Když ze sebe neudělám psychotika, bude to v pořádku. Nenechám na druhém konci republiky svoje dítě nikomu.“

„Zavezu tě tam.“

„Jednu cestu zvládnou.“

„Nebudeme o tom diskutovat.“ Voněla po levandulích, ale hlas měla ostrý jako břitva. „Nevím, jak se vidíš ty, ale podle mě máš problém udržet v ruce vidličku. Až budeš pravidelně jíst a vylučovat, můžeš uvažovat, že se vrátíš za volant.“

Její rozhodnost mě nutila se usmát. Už jsem se skoro bál, že jsem tenhle svalový reflex zapomněl. „Teď zniš jako doktorka.“

„Nějak si ten diplom musím zasloužit.“

I kamarád v bílém plášti si ho zasloužil. Potřeboval jsem od něj jedině. Potvrzení o přítomnosti a svéprávnosti. Nejdřív mi vysvětloval, že na to nestačí jedno sezení, ale je potřeba víc psychologických testů a vyšetření. Já mu odporoval, že nemám čas na zbytečné návštěvy. On kontroval tím, že není jediným, kdo o tomhle rozhoduje. Na to jsem mu řekl, že jsem jeho sestře zachránil panenskou blánu, když ji ve čtrnácti obtěžovala banda starších spolužáků. A zeptal jsem se ho, jak se sestra má.

Andrea Simičová seděla celou dobu vedle. V čekárně. Když odešel v jednu chvíli můj dobrý kamarád do druhé ordinace přes chodbu a nechal otevřené dveře, viděl jsem ji, jak na mě upřeně hledí. Usmívala se, ale jen tak lehce. Cítil jsem v tom podporu a porozumění. Hlavně to druhé mi dávalo naději, že je možná na světě člověk, který jede na stejném tobogánu jako já. Nebo se spíš chystá přisednout.

Když jsme odešli, měl jsem v ruce svazek papírů, které mi měly zachránit ty zbytky rodičovství, které mě venku čekaly.

Andrea mě požádala, jestli by mohla přijít po páté hodině. Řekl jsem jí, že budu v pořádku. A nelhal jsem jí. Těch pár listů mě nabíjelo víc než cokoli po smrti Kristýny. Tehdy jsem jen věděl, že prostě musím fungovat. Tentokrát mě posouval vpřed plán. Měl jsem něco, čeho jsem se držel. Nemyslel jsem na dvojitý pohřeb, ani na dva žulové kříže. Myslel jsem na ten třetí, který dozajista přibude. Bylo jen otázkou kdy, a jak na něj budu připravený.

Doktorka Simičová si ale kupodivu stála za svým. Prý nakoupí něco, z čeho se neobrací žaludek vzhůru nohama. Zavrtěla nosem jako Pinocchio a s rukama v bok utrousila, že by to chtělo pár čisticích prostředků a hodinku času.

Nevěřil jsem jí to. Její důvod, proč přijít, byl jiný. Jen jsem ještě nevěděl, jaký. Ale beze studu přiznávám, že mi to bylo jedno. Od rána mi nepoložila otázku „Jak se mám“ a to byl důvod, proč jsem ji snášel ve svém okolí.

Počkal jsem, až odjede, sedl do auta a dovezl ho přes půl města do servisu AB Technic, kde mi dělali kompletní servis poprvé už asi před sto lety. Nejen mého vozu, starali se tam i o vozidla Technických služeb.

Což znamená, že mě znali a že se k celému osazenstvu obřího depa doneslo, jak jsem dopadl. Byl jsem rád, že jsme to nerozebírali. Pohledy zaměstnanců byly všelijaké, ale od majitele jsem schytl jen několik vědoucích pokývání hlavou. Celou dobu, co mě poslouchal, se drbal v plnovousu a vypadal jako hodný dědeček, který se postará o každý můj problém.

Nastínil jsem, co požaduju a očekávám. A taky to, že to má být do dvou dnů. Ideálně už zítra. To rezolutně zamítl. Truchlení zjevně nepomáhá ke zrychlenému tempu práce.

„To ne, to ani náhodou,“ vrtěl hlavou, „jen než to změříme, to bude chvíli trvat. A tvrzená skla na skladě nemám. Musím je objednat, to máte další týden navíc.“

Představil jsem si svou zahradu a malý kříž, který roste mezi jahodami. Úplně prťavý křížek s podobiznou mé nejmladší dcery přidělanou na suché stoleté žule.

Zavrtěl jsem hlavou. „Musí to být dřív.“

Díval se na mě, jako bych ho prosil o amputaci nohy. „Vy mě asi nechápete. Dřív to nejde. Vždyť víte, jak to funguje, pane Mahlere, nejste tu poprvé. Podívejte se do smluv, kdy je s námi uzavíráte a kdy si auta přebíráte. Jsou to otázky týdnů, ne hodin...“ ušklíbl se a hrudník mu trošku nadskočil. „To vám nikdo neudělá.“

„Dva dny,“ stál jsem si za svým. Neodložil jsem ten zatracený kuchyňský nůž, aby mě teď zastavilo něco tak stupidního, jako je čas.

„To byste asi měl vymyslet nějakého superrobota, který vám to sfoukne, protože my tady nejsme nadlidi.“ Majitelův plnovous se vlnil ve vzduchu, jak si s ním pořád pohrával. „Když k tomu přidám visačku *urgentně*, může to být za osm dní, možná za týden. Ale to jen, když se v Mostě dobře vyspí. Když ne, taky mi můžou poslat mail s prostředníčkem, jestli mě chápete. Nikdo nemá rád, když se na ně tlačí. Ne firma, která si zakládá na kvalitně odvedené práci.“

„To naprosto chápu,“ odsouhlasil jsem mu a vytáhl z peněženky svazek bankovek, kterým by mohl umlátit slona, kdyby na to přišlo.

Nechal jsem mu chvíli na to, aby celý ten štos papíru pohledem zpracoval. Přestal si dráždit vousy. Takže to měl obráceně, než jsem předpokládal – když si je nehladil, přemýšlel.

„Ale taky mi jde pochopitelně o to, aby bylo spokojené město,“ utrousil pomalu a díval se přes prosklené dveře. Mohl být v klidu, nikdo nepřicházel. „Týká se tahle zakázka města, vidíte?“

„Pochopitelně, jinak než jako zástupce Technických služeb města Karlovy Vary s vámi nejednám.“

Mohl jsem mu namluvit, že budu vozit celý týden prezidenta republiky nebo třeba Lady Gaga, ale nepotřeboval jsem, aby vycítil, že si z něj dělám legraci. Chtěl jsem neprůstřelná skla na své auto, aby byla Lucinka v naprostém bezpečí. Nemohl jsem se zabarikádovat doma, až si ji přivezu. Musel jsem žít, jezdit nakupovat a trávit čas jako člověk, abych se nezbláznil a nedal ani nikomu dalšímu důvod si myslet, že se to stalo. Pokud někam pojedou, ona bude v autě se mnou.

Nakonec se podrbal na nose. „Asi bych tam mohl zajet...“

„Takže tu je možnost?“

Přikývl. Ani několik výplat v jeho ruce ho nepřimělo k tomu, aby se tvářil nadšeně, ale aspoň mu pomohly najít řešení.

„V Mostě mě znají, takže bych tam mohl zajet osobně. Přímo tam skla změřit, uříznout a zasadit,“ vysvětlil mi se smutkem v očích, takže to skoro vypadalo, že ho žádám, aby zradil celou svoji rodinu. Já mu dal místo toho možnost koupit všem svým blízkým láhev šampaňského. Pořádně drahou láhev.

Zpátky jsem jel taxíkem. Zbylo mi pár stovek, za které jsem si koupil ve městě čisté triko a kalhoty, protože se mi stále nechtělo prát. A ani na sebe oblékat věci, které jsem měl ve skříni. Připadaly mi jako něco, co jsem nosil v minulém životě, a já teď cítil tolik nového, tolik nezdravě nového, že jsem to nechtěl ničím narušovat.

Doma jsem si sedl před vypnutou televizi, vzal do ruky telefon a přemýšlel, co první řeknu Gábininým rodičům. Byly dvě varianty. Zvedne mi to její matka a v tom případě to bude dlouhý a

nepříjemný rozhovor, protože jako žena měla k mému dítěti bližší vztah. Nebo to zvedne její otec a já budu doufat, že nepřenechá sluchátko své ženě, vyslechne mě, pochopí a snad mi nezkusí rozmluvit příjezd.

Všechno, co se v mém životě za poslední dobu událo, bylo nastaveno bez mého vědomí jinak, než jsem zamýšlel. A to i prkotina, jako telefonát rodičům své mrtvé manželky. Ani ten mi nebyl dopřán. Později jsem o tom uvažoval a říkal jsem si, že to možná bylo dobře. Pozdější přepadovka u nich na Moravě byla blesková a nikdo neměl moc času přemýšlet nad tím, co se děje, a vykřikovat nějaké nesmysly typu „pro ni je teď lepší tohle...“ a „ty bys měl teď především...“.

Navštívila mě totiž Andrea Simičová a já se, aniž bych to tušil, dostal do rozhodujícího okamžiku.

Měla nastat chvíle, kdy bych si ji získal, nebo definitivně ztratil.

Když to řeknu hodně s nadsázkou, na chvíli jsem ji ztratil já. A málem z toho byl průšvih jako hrom.

Ale díky tomu okamžiku jsem poznal, že jsem na správné cestě. Že se něco začíná dít.

Že se dům bojí.

Jo, takhle jsem to cítil. To pondělí jsem v sobě ještě potlačoval vlastní vzpomínky, ale to mělo rychle skončit. Uťal to incident, který se stal v 17.18.

Pamatuju si ten čas takhle krásně proto, že jsem se díval asi potřetí během deseti minut na hodiny nad mikrovlnou troubou. Čekal jsem Andreu a asi víc, než jsem tušil.

Nechal jsem na ní, jestli přinese něco na zub. Mně stačily zbytky guláše od oběda a pivo v plechovce. Jen jsem vyházel na balkon oblečení, které se povalovalo všude kolem. Člověk by až nevěřil, kolik se dá vyměnit spodního za čtyři dny, kdy je člověk v komatózním stavu. Narval jsem ho tam do plastového koše, zatížil krabicí s koly a zaúkoloval se, že to musím vyprat. V budoucnu. Někdy.

V pokoji jsem nastříkal do vzduchu bezinkovou vůni ze záchodu, ať to okolo nesmrdí jako v pralesním doupěti.

Když byly dvě minuty po čtvrt na šest, viděl jsem ji přicházet po cestě. Prošla otevřenou brankou a zůstala stát před dveřmi.

Usmál jsem se. Čekala, že ji vyhlížím.

„Můžeš laskavě otevřít ty dveře, tatíku?“ slyšel jsem důrazný hlas Kristýny, *„nebud' za burana a nenechávej dámu čekat.“*

Buranství ze mě asi jen tak nevyvymizí, ale naučil jsem se svoji nejstarší dceru poslouchat, když jde o ženy. Teď se učím poslouchat její vnitřní hlas.

Otevřel jsem. Doktorka Simičová tam stála s nějakou knihou v ruce. Vzpomněl jsem si na ty dolíčky, které jsem u ní pozoroval posledně, když jsme spolu seděli v autě a já nebyl schopný se rozloučit. Ty pro mě byly znamením, že ji bavím, nebo že se na mě těší. Tentokrát po nich nebylo ani památky. Působila distingovaně. Uvolněně, ale díky té knize v ruce spíš jako svědek Jehovův než moje osobní poslední záchrana.

„Můžu dovnitř?“ otázala se, když jsem se nehýbal z místa.

To mě přimělo zacouvat a naznačil jsem jí rudou do domu. „Pojď. Už se tu vyznáš, odlož si, kde chceš.“

Udělal krok dovnitř. „Nebudu tě dlo-“

To jedno slovíčko usekla tak zvláště, že mě to přimělo zbystřit. Nejdřív jsem si myslel, že něco zapoměla v autě. Tvářila se jako Gábina, když během dlouhé cesty přemýšlela, jestli vypnula plyn, elektřinu a všude pozamykala.

Jenže se nehýbala. Stála jako socha a koukala na mě tím připitomělým výrazem, který by mi mohl jindy přijít k smíchu.

Kdyby nezamrzla mezi dveřmi.

To byla myšlenka, která mě držela od toho, abych se k ní přiblížil. Ještě pořád jsem měl na paměti tu nepříjemnou chvíli, kdy jsem procházel zpomaleně prázdným bytem a hledal cestu z druhého světa na ten náš. Husí kůže po takovém roadtripu přetrvává hodně dlouho.

Jenže já byl v limbu dvě sekundy. Absolvoval jsem svou obvyklou dvousekundovku. A Andrea tu stála, zírala na mě a ani se nezachvěla.

A jako by mi to chtěla vymluvit, udělala krok do místnosti.

To pro mě bylo znamení, že je zpět u mě, takže jsem jí vyšel v ústrety a připravoval se na dlouhý rozhovor o tom, co je jí právě přihodilo. Na tenhle druh „virtuální reality“ asi žádný lékařský termín neexistuje.

Jenže jsem měl myslet na svoje vlastní myšlenky o tom, že nic už není, jak bývalo. Hranice se posouvají. Jestli jsem vypustil z paměti to, že Eliška zemřela na dvorku (to byl samozřejmě nesmysl – ten výjev se mi bude přehrávat každý večer před spaním jako zasraná zaseknutá gramofonová deska), mělo mě upozornit něco jiného.

Tahle dvousekundovka byla přece vždycky *moje*.

Byla to moje výsada. Já si tam popíjel čajíček se svou manželkou a nikdo jiný neměl právo si přivlastňovat mou mentální výstřednost.

Jestli se tohle změnilo, mohlo všechno.

Jestli už neplatí, že svět mezi dveřmi je výplodem jen mé fantazie.... nemusí být ani pouze mezi dveřmi.

A pak mě napadla ještě jedna obdivuhodně stupidní myšlenka – nikdy to nebyla moje fantazie. Podle mě to byl nějaký virus, který se do mě zakousl a soustředil se milostivě jen na okolí prahu, aby mi ze začátku moc nerozsračkoval organismus. Teď už neměl evidentně potřebu se soustředit jen na mou osobu a držet se při zemi.

Něčím jsem ho nasral a jako každý správný virus si vytváří obranný mechanismus.

Možná bych přemýšlel ještě příští týden, kdyby mě nechytla Andrea pod krkem a nepřítáhla si mě. Ruka s perfektně nalakovanými nehty vystřelila do vzduchu tak rychle, že jsem ani nestihl reagovat.

Slyšel jsem něco bouchnout a věděl jsem, že to je její kniha, která dopadla na zem.

Chytl jsem ji za prsty a snažil se vyslovit něco, co by ji mohlo přesvědčit, ale bylo směšné si myslet, že by to fungovalo. Jednak ze mě vycházely jen poryvy teplého vzduchu (kdybych teď viděl svůj zanedbaný zevnějšek v zrcadle v koupelně, k fialovým kruhům by přibýly doruda zbarvené a nafouklé tváře). A potom – jaký smysl mělo mluvit na Andreu, která se teď nejspíš potulovala po mém strašidelném domě na druhé straně?

Podíval jsem se jí do očí.

Reakcí bylo, že mě přirazila ke stěně, až popadaly všechny tři obrazy. Ručičky měla hubené, ale síla, která jí v nich teď proudila, byla ohromná. Tiskl jsem jí obě ruce na paži a zkoušel aspoň zarýt prsty do předloktí, ale to jsem jí mohl stejně tak plivnout do obličeje. Mělo by to stejný efekt.

A něco jí proudilo i v očích. Měla je tupé, naprosto chladné a bez zájmu, ale přišlo mi, že vidím v zorničkách pohyb. Vypadaly jako televize bez signálu, jako šum, jenž jsem si pamatoval z obrazovek před třiceti lety. A poznal jsem, že jsou to gliomy. *Zasraný gliomy* jí teď proudily tělem a dělaly z ní bytost bez mozku. Bůh ví, co teď ona vidí. Dost možná bojuje se svou nejhorší noční můrou.

Mohl jsem si to namlouvat ještě hodně dlouho, jenže se ke mně místo lítosti začal přikrádat strach.

Ještě včera jsem si přál zemřít a teď mi to někdo může dopřát. Rukou jedné z nejlepších karlovarských praktických lékařek.

A pak že u nás vinou doktorů neumírají pacienti...

Zachrochtal jsem, což možná měl být pokus o smích, ale ten okamžitě utál Andrein pohyb. Vytáhla mě po stěně nahoru, temeno se mi zarylo do hřebíku, na němž ještě pře chvíli visel obraz malebné ostravské uhelné krajiny.

„Nemůžu...“ řekla mi naprosto srozumitelně, ačkoli se jí vůbec nepohybovaly rty, a mně se okamžitě zjezily chlupy po v celém těle, protože jsem jasně slyšel jemně ševelivý hlas své mrtvé ženy. Chtěl jsem ječet, ale ruka pod krkem mi to znemožňovala. „Promiň, Lukáši, ale nezvládnou to,“ dodalo to něco, co ovládalo Andreiny hlasivky. Nikdy bych to nikomu neodpřísáhl ani po dvaceti pivech, ale slyšel jsem ďábla. Nebo něco, co dělá ďábla ďáblem. Obličej měl Andrein, hlas mé mrtvé Gábiny, ale přesto jsem slyšel, jak skrz něj prošeptává čiré zlo.

A potom moje krásná věznilka zesílila stisk a mě na pravé straně krku něco křuplo.

„Kufa!“ procedil jsem přes stisknuté rty. Tekl mi z nich vodopád slin a oči se mi mhouřily do tenkých škvír.

Možná to bylo to pravé kouzelné slovíčko, ale tím to skončilo. Já si ale spíš myslím, že jsem tomu začal přicházet na kloub. Ať už se dralo přes Andreu (nebo předtím skrze mě) na svět cokoli, sílilo to. Možná to i panikařilo, takže se to stále víc odhalovalo. Těžko říct, jestli to pro mě mělo být výhodou. V tuhle chvíli to pro mě pouze znamenalo, že jsem měl posrané boxerky, poslitanou bradu a mozek rozstříknutý po celé stěně za mnou. Nebo jsem si tak aspoň připadal.

Andrea se dával dohromady o něco déle než já.

Myslím, že to pro ni jako pro těžce pragmatickou lékařku žijící z fakt a ověřených lékařských postupů musela být docela pumelice.

Nevyprávěl jsem jí, že si z ní moje žena udělala médium. To bych ji tu taky mohl křísit. Já už byl připravený na ledacos, pro ni byl můj pohádkový život novinkou. Výhodu pro mě bylo, že jestli jsem ji po smrti Kristýny ztrácel, teď by se mohla začít soustředit. Strašně nerad jsem ji do toho zatahoval, byly to pouze moje problémy, ale nesnažila se snad angažovat ona sama? *Ne* nebrala jako odpověď. Kdyby tu nebyla, mohlo být všechno o dost snazší. Smutnější, ale snazší.

Nalil jsem jí vrchovatou sklenku whisky. Nejdřív si jen dvakrát srkla, ale nakonec udělal dva obří loky, až jsem se lekl, že mi mou patnáctiletku rozprská po pokoji.

Koukla k oknu a řekla spíš sobě, než mně, že má venku auto.

Odpověděl jsem, že dneska už řídit nebude. Bude spát u mě.

Podívala se na mě tak vděčně, jako se kouká kluk na svoji první lásku a na její ruku na poklopci.

Prohlásila, že si budeme muset promluvit.

Odpověděl jsem jí, že o tom není pochyb.

Zeptala se opatrně, jestli mám na to odpovědi.

Řekl jsem, že něco už jsem jí vyprávěl, ale spousta věcí je pro mě nových. Bude jen otázka, dodal jsem, čemu bude ochotná věřit.

Všemu, přikývla rozhodně a poprosila o další whisky. Jestli tady spím, tak si prosím o nášup téhle limonády.

Nechtěl jsem na ni tlačit a vyzvídat, co ji přimělo se mnou takhle zacvičit. Co nebo koho viděla. S kým bojovala. Doufal jsem, že až bude ta správná chvíle, řekne mi to sama.

Jen jsem jí vysvětlil, že tyhle záblesky já mám už několik měsíců.

„Během nich nikomu nelámu vaz,“ dodal jsem a sáhl si opatrně na krk.

Okamžitě odložila poloprázdnou skleničku, naklonila se ke mně a prohlídla mi pohmožděné místo. Nutila mě otáčet a kývat hlavou, což u mě vyvolávalo místy chuť zvracet a místy mdloby. Ale ani při jenom pohybu se mi nezdálo, že by to nešlo dál. Trpěl jsem, ale neumíral. Rána na temeni od hřebíku bolela mnohem víc.

„Za tohle se omlouvám.“ Ustaraně se na mě dívala. Kudrnaté blondaté vlasy jí zakrývaly půlku obličeje. Viděl jsem jen jedno oko a hned jsem si vzpomněl na to obří, co na mě zíralo přes pootevřené dveře ve svém světě, ve svém domě. Raději jsem se odvrátil a nechal ji pracovat. „Já vůbec, do prdele, netušila, o čem mluvíš,“ pokračovala nedoktorský. Skoro jsem zapomněl, jak sprostá dokáže být. Tohle...“

MLčela, koukala do polstrované pohovky, ruku stále držela na mém krku. Nebolelo to o to míň, ale měl jsem pocit, že to pomáhá. Ne mně, ale jí.

„Tohle je příčinou, proč jsi přišel o svoje holčičky?“ zeptala se a když zvedla hlavu, vůbec jsem nemyslel na to děsivé oko. Viděl jsem jen její usazené oči. Stáhl jsem ji do svého světa a místo, abych se omlouval já jí, dělá to ona. To nebylo fér.

A řekl jsem jí to. Taky jsem se jí svěřil, že netuším, co přesně mě připravilo o děti, i když to nebyla tak docela pravda.

Vlastně jsem měl už docela představu, a pokud jsem měl pravdu, čeká mě dlouhá cesta někam, kam se vůbec netoužím vydat.

Přemýšlel jsem o tom, jak a co Andree řeknu, abych ji neztratil podruhé, ale evidentně ještě nebyl na moje svěřování ten správný čas. Vedle ní ležela kniha, kterou pustila, když se mnou tancovala valčík. Teď ji měla v ruce, na deskách položenou prázdnou skleničku a já viděl na obálce nějaké kruhy a v nich obličeje.

„Přemýšlela jsem o tom, co jsi mi řekl,“ vyslovila vážně. Už se netřásla. Skoro se zdálo, že se těšila, až mi bude moct něco říct. A dost možná to dnešní posednutí její odhodlání ještě zvýšilo, místo aby ho utlumilo.

„Co máš konkrétně na mysli? Já za poslední dny navykládal takových báhorek, že už některým z nich ani nevěřím.“

„Všechno.“

„Nezdálo se mi posledně, že jsem tě přesvědčil.“

„Posledně jsi měl naživu ještě dvě děti.“

To byla bolestivá pravda. „A na co jsi přišla?“

„Jak velká pravděpodobnost je, že zemře jednomu muži žena na rakovinu a následně po sobě dvě dcery?“ Sundala mi ruku z krku, přesunula ji dolů a stiskla dlaň. „Mizivá. To je odpověď. Možná to někdo nazve jako smůla, ale ten někdo nemluvil s tebou. Říkám rovnou...“ sondovala mě očima, jak moc narovinu může mluvit a nakonec asi přišla na to, že toho zvládnou hodně, „kdyby tu ještě byla Eliška, tak nic z toho neřeším. Všechno to, co se stalo nahoře v pokoji ten večer, se dá vysvětlit.“

Koukal jsem na ni. „Vážně? To si myslíš?“

„Myslela.“ Zvedla prst. „Myslela jsem si to. Ale musím přehodnotit hodně názorů.“

Otevřela knihu, kterou si přinesla. Na stůl před námi vypadl štos papírů. Na některých byly podobizny lidí, některé byly jen hustě popsané. Chvíli se jimi probírala, rovnala je a nakonec dala navrch jeden, na němž byla fotografie ženy, zírající do objektivu. Měla pohled někoho, kdo je pod sedativy. Blondatými vlasy připomínala Andreu, ale tím veškerá podoba končila. Andrea byla i přes to, že se ze mě před chvílí pokoušela vytrást duši, plná života. Z téhle dámy někdo vyluxoval živočišnou vitalitu a nechal jen prázdnou skořáčku. Koukala na toho, kdo ji fotografoval, ale nevnímala ho.

„Ta, na kterou koukáš, se jmenuje Jennifer Stephanos,“ řekla Andrea na vysvětlenou, ale mně to nevysvětlovalo vůbec nic.

„Co má společného se mnou? Ty ji znáš?“

„Možná hodně a neznám,“ pokračovala Andrea v nevysvětlování.

„Jako doktorka bys asi měla mluvit trochu věcněji,“ požádal jsem.

„Před třemi lety sdílela na internetu video, na němž mluvila z vlakového nádraží v Peru. Měla na sobě čisté oblečení, byla upravená, nalíčená a natěšená a na cestu tou krásnou jihoamerickou zemí. Rozhodla se celý výlet dokumentovat. Jela tam sama, bez přátel, sponzorovala ji americká televize, která od ní koupila práva na vysílání celého dokumentu.“

„To tam jela natáčet porno, ne?“ zeptal jsem se. „Jinak nevím, kam tím míříš. Koho by v dnešní době tak strašně moc zajímala cesta obyčejné ženské po jižní Americe?“

„Asi hodně lidí.“ Andrea sáhla dospodu a položila přede mě fotografii evidentně pořízenou na facebooku nebo instagramu. „Takhle vypadala na začátku cesty.“

Koukal jsem na úplně jinou ženu. Úsměv celebrity, tváře rozzářené a široký úsměv, v němž ukazovala nádherné bílé zuby. Hlavu měla mírně zakloněnou, vlasy jí spadaly přes rameno a v jedné ruce držela ležérně sluneční brýle.

„Obě fotky dělí sedm dní,“ podotkla Andrea. „Tolik téhle Američance stačilo, aby se z ní stala bezduchá loutka.“ Ukázala na další papír, kde byla momentka videa. Jennifer tam stála před nějakým kamenným portálem, měla zdvižený palec a otevřenou pusou. Obloha byla bez jediného mráčku. „Tahle památka se jmenuje Hayu Marca. V překladu to znamená Brána bohů. Můžeš si o ní najít spoustu informací na internetu. Ať už těch pravdivých nebo smyšlených. Ale jako u každé pamětihodnosti je hodně tenká slupka mezi tím, co je pravda a co nesmysl. Tady je pravda to, co vidíš. To, co zůstalo z Jennifer.“

O Bráně bohů koluje báchorka ze šestnáctého století, něco o knězi, blescích a tak... tím tě nebudu zatěžovat, prostě se posunu do novověku. Říká se, že je to cesta do jiné dimenze. Hovadina, to bych ti řekla. Jenže se tomu říká antroposofie a studují to lidé, kteří mají v mozku víc než kuličky do dětské pistolky. A nejspíš to je fakt nesmysl, ale určitě si to nemyslí banda hipisáků, která před branou v sedmdesátých letech minulého století tábořila. Do jednoho zmizeli. Prý je povraždili místní indiáni, respektive jejich potomci. To je oficiální stanovisko peruánských vyšetřovatelů. Jennifer natočila video, jak branou prochází. Dala ho na internet, ale někdo ho za pár dní smazal. Jen pro pořádek – takhle vypadá dneska.“

Vytáhla třetí fotografii. Dívka seděla v invalidním vozíku, měla přes sebe přehozenou bílou deku a vypadala jako osmdesátiletá stařena.

„Další podobnou bránu máš v Bolívii, Argentíně, Chile. A rok od roku se zvyšuje počet případů, kdy někdo tvrdí, že absolvoval podobně neuvěřitelnou cestu. Podle dostupných záznamů to někoho poznamená víc a někoho míň.“ Roztáhla po stole papíry. „Další jsou v Anglii. Nemyslím Stonehenge, to je povídačka pro blbečky, ale je tam několik míst, kde podle určitých skupin zasvěcených lidí, přechází náš svět do jiného. Do nějakého, který není náš a kterému nerozumíme. A ani nechceme rozumět.“

Opatrně jsem se na ni podíval. Vypadala unaveně, určitě unaveněji než včera. Dech měla zrychlený. Přičítal jsem to té zásobě informací, musela obětovat většinu spánku.

„A ty tomu věříš?“ zeptal jsem se.

„A ty?“

„No...“ nevěděl jsem, co na to říct. Věřil jsem tomu, co zažívám, co vidím. Jihoamerické pohádky mi od toho přišly vzdálené několik světelných let. „Nevím, čemu věřím, jsem za poslední dny úplně mimo a všechno se hrozně zrychluje.“

„Takže ti přijde normální, že jsem tě jednou rukou vytáhla do vzduchu a zkoušela ti zlomit vaz?!“

Zamračil jsem se. „Jsem ten poslední člověk na zemi, který by tvrdil, že je něco normální. Jen nepojmenovávám věci, kterým nerozumím. Tím, že najdeme na internetu podobné příběhy několika dalších lidí, si nijak nepomůžeme. Za chvíli si sem přitáhneme kněze, aby mi to tu vysvětlil. Podle mě neexistuje na nic takového mustr. Vyrostl snad Jennifer na zahradě kříž?“

Andrea se na mě podívala. Nic neříkala, jen rovnala papíry.

„Chápu, že se mi snažíš pomoci, a díky, protože to znamená, že konečně chápeš, že se tu děje něco, na co nestačím. To pro mě znamená fakt hodně. Hlavně to, že je ve městě aspoň jeden člověk, který si myslí, že nejsem blázen. Ale to, co mi tady ukazuješ, jen dokazuje, že se někde na světě dějí podivné věci. Někde se bubákuje a buď tomu lidi věří, nebo ne. Stejně jako by věřili nebo nevěřili tomu, co se děje na pozemku jednoho chlápka v Karlových Varech.“

„Já ti jen přišla říct, že to, jak jsi navštěvoval svoji mrtvou ženu, pro tebe možná nemusí skončit dobře.“

Promnul jsem si krk. „Vážně? Vážně si to myslíš?“

Začala si hrát znovu s papíry, tak jsem ji zastavil.

„Přestaň. Nechceš ještě panáka? Věř mi, že to krásně otupuje. Mluvím z vlastní zkušenosti, nikdo si nepřeje být otupělejší než já. Jde mi o to, abych si tě připravil na něco, co se chystám říct.“

„Máš vlastní verzi peruánské pohádky?“

„To ani v nejmenším. Tvoje verze je nejlepší.“

„Tak o co jde?“

„O moji ženu.“

„Asi to budeš muset trochu rozvést.“

Polknul jsem. Nešlo to vůbec snadno. Poslední dny jsem moc nepil, hrdlo bylo drsné jako smirkový papír.

„Je tu jeden detail, který bys měla vědět. Došlo mi to, když...“ Počkal jsem, až si Andrea znovu nalije z poloprázdné lahve a usadí se vedle mě. „Když jsem slyšel, jak říkáš ty věty. Když *moje žena* říká prostřednictvím tebe ty věty,“ opravil jsem se a doufal, že Andree pomůže alkohol tuhle informaci strávit.

Kupodivu se tvářila klidně. „Co jsem říkala?“

„Na tom až tak nezáleží. Jde o to, že se to dělo.“ Povzdechl jsem si. „Měla bys vědět celou pravdu.“

Dívala se na mě jako doktorka, která vyzvídá na pacientovi, jestli přestal kouřit tak, jak mu doporučovala.

„Po tom, co ses mě pokusila zabít,“ zkusil jsem to odlehčit, ale moc to nepomáhalo, „si to zasloužíš.“

A řekl jsem jí všechno. Celý ten den, od rána až do večera. Jak jsem se cítil a jak mě to nakonec změnilo.

Smutné na tom bylo, že mi to všechno věřila.

16. června

Cítil jsem se potřebně.

To bylo asi tak jediné pozitivum, které bych dokázal vyšťourat z celého našeho plánu.

I když... ono se nedalo říct, že by to byl náš plán. Kdyby to tak bylo, připadal bych si, že jsem jeho součástí. Nebo jinak – cítil bych se jako rovnocenný partner.

Jenže tady to bylo jinak.

Už od rána jsem si připadal nejistě. Špinavě. Zneužitě.

Ale pochopitelně to nic neměnilo na skutečnosti, že bych pro svou ženu udělal cokoli. Postavil jsem pro ni a její tři děti barák, pomohl jí vychovávat tři krásné královny a taky bych jí klidně pomohl spáchat sebevraždu.

Bude to vlastně sebevražda, když jí to nachystám? Když jí všechno připravím až pod nos a ona jen „zmáčkne kohoutek“?

Tahle myšlenka mě pronásledovala hned ráno, když jsem se vedle Gábiny probudil. Otočil jsem se, políbil ji na čelo a překvapivě zjišťoval, že vypadá mnohem líp než za poslední měsíc. Určitě líp než včera.

Myšlenky na smrt člověka evidentně nabíjejí životní energií.

Usmála se a chtěla mi něco říct, ale do pokoje vběhla Eliška, na sobě měla zástěru s tučňáky a v ruce držela vařečku. Jako by vypadla z reklamy na dětské přesnídávky. Zašermovala vařečkou ve vzduchu a ukázala na nás jako na dva viníky. Což jsme vlastně byli, jen nám zbývalo ještě nějakých osm hodin, než na tenhle papír padne oficiální štempl.

„Už je půl osmý, tati, za chvíli musím být ve škole.“ Olízla vařečku a vypadala u toho naprosto blaženě. „Kristi dělá vajíčka se šunkou a parmezánem, dáte si?“

„No já nevím,“ otočil jsem se na Gábinu, „najíme se jako rodina, nebo si pak dáme pár lahváčů?“

Eliška mezi nás vlítla a ten pohyb probudil Lucinku. Viděl jsem její očka periferně přes Gábinino rameno. Chytla se jedné šprycké postýlky a začala se kývat ze strany na stranu.

„Vstávejtéééé!“ zaječela mi Eliška do ucha a aby tu prosbu zdůraznila, švihla mě vařečkou přes holá záda. „Musíte jíst s náma, pojdte ke stolu.“

Gábina jí vzala opatrně ten vražedný nástroj z ruky. „Tak se zase uklidníme, mladá dámo. Ony tě tyhle roupy přejdou, až přineseš za dva týdny vysvědčení.“

Jo, až přinese vysvědčení a ty už tady nebudeš, abys jí řekla, že trojka ze zeměpisu je ostuda a v téhle rodině se trojky nenosí.

Eliška se ke své matce naklonila a vlepila jí jednu rychlou pusu a já si byl v té chvíli děsivě jistý, že musí takhle zblízka poznat na neodličené tváři, čím si prochází. Možná jako dvanáctiletá ještě neznala nástrahy rakoviny a nedokázala identifikovat příznaky, ale přicházející smrt přece musí poznat každý bez rozdílu věku, nebo ne?

Jenže zůstalo u jedné pusy.

Všechny příznaky zůstaly pro tenhle okamžik skryté.

A celý den se nesl v podobně optimistickém duchu, až mě to sralo, protože jsem to bral jako provokaci. Když už se jednou rozhodnete zavraždit svou ženu (pořád jsem se snažil si namlouvat, že je to sebevražda, ale ne vždycky se mi to dařilo), mělo by tomu odpovídat počasí a vůbec celkový ráz dne.

Venku to zářilo, jako by vybuchla atomová puma. Jako by explodoval nedaleký palivový kombinát.

Když zmizela Eliška v kuchyni, Gábina se vrhla na naši nejmladší dceru, která začala pofňukávat a domáhat se mléka, a já rozhrnul závěsy, abych vpustil trochu středečního rána do našeho bytu.

Připadal jsem si jak v posraném komiksu. Za plotem procházela prodavačka z místní optiky, čtyřicetiletá rozvedená žena s drdolem a knihami věčně strčenými v podpaží. Zamávala mi do okna, zastavila a čekala, dokud jí to neoplatím. Teprve poté se vydala znovu na cestu, nejspíš za hledáním celoživotního štěstí.

Z levé strany se vyloupl manželský pár. Jeho jsem znal jen z doslechu, jeho žena chodila s Gábinou na počítačové kurzy. Měla na hlavě klobouk jak s osmnáctého století, byla do svého muže zavěšená a pořád se něčemu smála. Její partner ukazoval na oblohu, nejspíš fetoval tu dokonalou modř, která mě dneska ráno přivítala.

Ne, nebyl jsem v dokonalé náladě. Možná bych byl, kdyby lilo jako z konve a na zahradě bych našel mrtvého krta. Nebo orla, ti jsou chránění. Kdybych se probudil do tmy, asi by se mi líp přemýšlelo o tom, že večer už budu sám.

Minulý týden jsem se poprvé a naposledy pokusil Gábině její plán rozmluvit. Věděl jsem, že to je marná snaha, to rozhodnutí padlo už dávno a já se s ním jen vezl. Už na mně vlastně ani nezáleželo. Já mohl jen všechno zmírnit. Mohl jsem ji zkusit nechat zavřít do léčebny, kde by ji drželi připoutanou, ale podle mě by stejně zjistili, že je dokonale příčetná, a vrátili by mi ji poste restante domů. A potom by ten dnešní den nebyl zdaleka tak sluníčkový. Což by bylo možná dobře.

Vybrali jsme si středu šestnáctého června záměrně. Jednak se už nedalo čekat. Ten den, kdy se Gábina rozhodla, byl jako vrcholek nějakého kulminačního období. Tehdy trpěla nejvíc a nechtěla nic odkládat. Určitě ne na červenec, kdy budou mít děti prázdniny a budou lítat po domě jako divé. Nic na tom neměnil ani fakt, že se podle svých slov cítila v posledních dnech docela přijatelně. *Přijatelně.* To bylo to nejlepší, co jsem od ní slyšel, a tohohle stavu si vážil. Jenže rakovina nezmizí jen proto, že si to přejete. Zvysoka kašle na vaše touhy, takže jsem si nedělal žádné naděje.

Středa byla ideální. Kristýna měla školu do tří, po ní ještě pěvecký kroužek a po něm „něco“, což bylo podle mě rande, ale raději jsem se neptal. Bylo jí šestnáct a začínala být na některé otázky háklivá.

Důležité bylo, že vyzvedne svoji mladší sestru, která chodila na judo a končila za deset pět.

To pro nás s Gábinou znamenalo osm hodin čistého času na operaci „Umírající manželka a dávka výfukových zplodin“.

Lucinka byla jen malinkým uzlíkem rozvíjejících se svalů. Mohl jsem vedle ní cpát do pytlíku antrax a ona by se na mě usmívala jako andílek.

Její nevinnost bylo to, co mě pohánělo, jakkoli to zní neuvěřitelně. Měl jsem aspoň jednu dceru, která nevnímala bolest, jež stravuje její matku a hodlal jsem to tak nechat. Už kvůli tomu jsem souhlasil s Gábinou. Až budu za pár let Lucince ukazovat fotky její mámy, nebude tam žádná z nemocniční postele. Žádná, kde to měla Gábina za pět minut dvanáct. Aspoň tohle naši nejmladší mine.

Počkal jsem, až Gábina malou nakrmí, připravil svačiny a hodil do sebe snídani. Připadalo mi, že žvýkám střepey, jídlo mi nechtělo vůbec klouzat do krku. Takže jsem ho musel podpořit lahví nealkoholického piva, za zvědavého pohledu Gábiny.

„No co,“ usmál jsem se, „chceš mi diktovat, jak se mám starat o svoje zdraví?“

Nic na to neřekla. Nejspíš nevěděla, jestli si dělám srandu, nebo ne, a abych řekl pravdu, ani já si nebyl jistý. Co jsem věděl, ale stoprocentně, bylo, že jak bude pokračovat den, budu jíživější a jíživější. A nervóznější a nervóznější. Manželky nezabízím každý den, takže se mi nikdo nemohl divit.

A ještě v něčem byla středa perfektní. Byl jsem v práci já (porouchaná sekačka, která nám čistila prostranství okolo pavilonu, byl ten největší problém; schůzi kvůli fúzi a propojení Technických služeb jsem měl už za sebou a vyválčil jsem podle mého slušnou remízu) a byl v práci i soused. Ten mizel každé ráno kolem desáté, protáhl svůj tučný pupek brankou a zmizel za obzorem. Netušil jsem, co dělal, ale vracel se po šesté hodině. Takže jsem toho mohl využít a přijít v poledne domů. Opatrně, nebudu hulákat na celou ulici, že jsem tady, prostě se dostanu domů jako tichá bílá vražedná myška a pomůžu svojí manželce odejít z tohoto světa.

A budu se modlit, ať to nikdo dál neřeší.

Gábina si po večerech psala dopis na rozloučenou. Řekla mi bez obalu, že to je spíš pro mě, abych mě nikdo nepodezíral. Já jí odpověděl, že naše pojistka je tak mizerná, že bych ji musel zabít aspoň třikrát, aby nám to stačilo na nějaký ten rok života. Zasmáli jsme se tomu. Až mě samotného překvapovalo, jak jsme se o dnešním dnu dokázali přirozeně bavit. Člověk by až myslel, že připravujeme nějaký rodinný výlet.

Když odešly holky do školy, dala mi svůj literární výplod přečíst. Nezdálo se mi, že by v tom bylo něco jiného než na videu, které jsme minulý týden natáčeli, přesto mě ničilo to číst. Nikdy mě nepřestane překvapovat, jak odvážnou dámu jsem si vzal. Měla mnohem větší koule než já, to jsem si byl jistý. Lidi, co říkají, že sebevraždu páchají jen srabi a dementi, neměli nikdy rakovinu v posledním stádiu. Přistihl jsem se, že si posledních pár dní přeju, abych se ráno probudil a ona vedle mě nedýchala. Aby zemřela jako osmdesátiletá stařena ve spánku a usnadnila mi to.

Jenže život je kurva. Život je luxusní drahá děvka, která člověka motá na udičku a ukazuje mu, jak to s ní může být krásné. Nikdy nemá člověk dost peněz, aby s ní žil tak, jak by chtěl. Nikdy nemá dost odvahy, aby s ní žil tak, jak by chtěla ona. A to všechno jenom proto, aby ho na konci vysušeného a zdevastovaného trefila prvotřídním hákem mezi oči. Jestli si někdo na moment myslí, že ovládá vlastní život, šeredně se plete. Celé to klubko rozhodnutí, které za život udělal, naopak ovládá jeho. Takže ne, nečekal jsem, že mi život ušetří práci a udělá ze mě sralbotku. Dokázal jsem se s tím smířit, dlouho jsem se na tenhle den připravoval. Víc mě štvalo, že nešetří Gábinu, která nikdy nikomu nic neprovedla. Jedna prasklá žilka ve spánku bylo to nejlepší, co se jí mohlo teď přihodit, místo toho, se ale budila s bolestmi hlavy.

A dopis, který přede mnou ležel, jasně svědčil o tom, že mám pravdu.

A já ho odmítl dočíst. Možná jsem měl už těch sladkobolných řečí dost. Ale spíš se zase ukázalo to, jaký jsem srab. Gábina mi jednou, když mi tahala třisku zpod palce, řekla, že jsem měkký

jak bochánek a to byla její největší urážka. Takže jo, jsem bochánek, pokud jde o spoluvinu na sebevraždě, přiznávám.

Místo toho jsem odešel do práce. Tak jak by to udělal Lukáš Mahler, kdyby neplánoval nikoho zabít.

Autem jsem se zastavil v garážích Technických služeb, pozdravil skupinku chlapů, kteří vyráželi na úklid chodníků, a dopřál si krátký neformální rozhovor s dívkou, kterou jsme měli jako vrátnou a klíčnici v jedné osobě. Pochválil jsem jí účes (Máte to jinak... barva? No vidíte, ofina, já mám prostě špatné oko na změny), poprosil o výčet všech telefonátů a návštěv a vzal si od ní chlebiček s parmskou šunkou. Prostě mě tu mají rádi.

Po cestě do prvního patra jsem narazil na Ondřeje a zeptal se ho, co dělá o víkendu.

„To je až za tři dny, kámo,“ odpověděl a kymácel se vedle mě po schodech. Asi mi to mělo jako odpověď stačit.

„Počítat umíš, tak mi ještě řekni, co děláš.“

„Asi něco s manželkou. Možná něco plánuje. Zavolej jí a dej mi vědět, co ti řekne.“

„Tak co kdybyste s námi šli na bowling?“ zeptal jsem se s vědomím, že tou dobou už bude Gábina jen prázdnou schránkou. Nafouklou a namodralou od plynů, které nemají v jejím těle co dělat. „V sobotu od sedmi do Trychtýře. Jídlo tam nestojí za moc,“ dodal jsem s myšlenkami na to, jestli si sebevrah dopřává jakékoli poslední jídlo stejně jako odsouzený, „ale o to lepší tam mají pivo.“

„Já nevím, člověče. Posledně mi Gábina Ditu skoro rozbrečela. Tvoje žena je až moc dobrá na nějaký hospodský kuželobraní. Měl bys ji zapsat do nějakýho kurzu. Měla by jít do kroužku paniček, který to umějí s koulema.“

„Možná to udělám,“ podíval jsem se na Ondru zvesela a ignoroval jeho dvojsmysl. A stejně tak jsem ignoroval hlas, který mi hlavě říkal, že poslední kurz, kterého se Gábina zúčastní, bude Kurz mladých sebevrahů. Dneska ráno jsem zrovna četl její přihlášku a, panečku, je ideální adeptkou.

„Zeptám se doma. Říkáš sobota?“

„Od sedmi, přikývl jsem.“ Pokud všechno půjde podle plánu, místo na bowling se půjde na hřbitov. To asi nebyla akce, na kterou by si přál Ondra pozvat. No co, mně se tam taky nechtělo.

V kanceláři jsem se napojil na ten nádherný slunečný den a zahrál si na nejlepšího šéfa, jakého si kdo může představit. Kolem jedenácté hodiny, když mi zbývala hodinka do odchodu, jsem se začal trochu krotit, protože se mi zdálo, že po mě podřízení koukají divně. Takže jsem nahodil neutrální výraz, smazal z obličeje tu zfetovanou masku a pokusil se následujících šedesát minut myslet na něco jiného, než na smrt.

Nebylo to snadné. Od nepříjemných myšlenek mě neodvedla ani rekonstrukce kanalizace pod Tržní kolonádou, ani nákup nového posypového vozu, ani sekretářka, která mi přišla oznámit, že si pořídila dvě štěňata a jedno se snaží teď s přítelem udat. S propisovací tužkou zapíchnutou v jednom koutku se mě zeptala, jestli bych jedno nechtěl.

Co jsem jí měl říct? Že budu mít následující roky o práci postaráno, protože budu sám na tři děti? To těžko. Vybrala si ten nejblbější den. Argumentovala to tím, že by určitě moje holky doma uvítaly jednu němou tvář. A prý skoro nic nesežere, prý je to jen takový *tulumánek*, nebo jaký patvar to vlastně použila. Poděkoval jsem jí a řekl, že si o tom promluví se ženou. A cítil jsem se trochu provinile, protože jsem mohl v jejím jménu krásně lhát.

Nechcete koupit tohle krásné auto? Zítra se zeptám ženy, ona rozhodne.

Co takhle dovolená na Kanárech? Určitě by se tam vaší ženě líbilo. A se slevou, mladý pane! Jistě, díky, navrhnou jí to a dám vám vědět.

Mohl se ze mě stát stroj na lhaní, nakročeno jsem měl pěkně.

Za deset minut dvanáct ke mně do kanceláře přišel Ondřej, ruce měl celé zamazané od něčeho černého. Měl jediné štěstí, že byly všude otevřené dveře, protože moje milovnice štěnat byla háklivá na špinavé kliky.

Měl sebou Iva. Ten postával se svýma kostnatými rameny v jeho závětrí a vlastně mu vytvářel krásné zátiší.

Ondřej se na mě podíval. „Kamaráde, je mrtvá. Před chvílí chcípla a ani se nerozloučila.“

Asi jsem musel mít hodně tupý výraz v obličejí, protože oba vystrčili hlavu. A možná se mi snažili něco vyčíst ve tváři. A já mohl jen doufat, že ani jeden z nich nevychodil základní školu a neumí číst.

„Co prosím?“ zeptal jsem se. Někde se musela stát chyba.

Ondřej ukázal prstem na podlahu. „No můj spajdr. Transformer.“

Muselo být vidět, jak se mi ulevilo. Všechny svaly v obličejí naráz povolily a já se zase začal tvářit jako člověk. Na tyhle projevy zděšení nebo úlevy si budu muset dávat pozor. Hlavně mezi lidmi, co jsou se mnou denně v kontaktu.

Ondřej mluvil o svahové sekačce na trávu. O nejstarším stroji, který u nás sloužil. MINISPIDER. Takové zelené oprýskané monstrum, které smrdělo jako metanové doly.

„Budeme muset koupit nový,“ upozornil mě Ivo celkem zbytečně. „Já to tady okolo ničím jiným nevezmu. A půjčuje si ho pátá základka na stráně kolem hřiště. Vlastně ho mají mít myslím na příští týden.“

„Nafasujou kosy a srpy a půjdou do války,“ řekl jsem stále ještě s myšlenkami poletujícími někde kolem.

Ivo se podrbl na strništi. Nikdy nebyl vzorem čistoty, dnes ale vypadal obzvlášť jako bezdomovec. A to nám někdy před deseti lety hlídal Elišku, když nebyl nikdo jiný k dispozici. V té době měl ale ještě pár kolo navíc a nevypadal jako by prolezl všechny kanály ve městě jen v trenkách. Teď se spíš zdálo, že si bere práci domů. „No ale to nás trochu zmrdá ředitel, on si docela potrpí na preciznost.“

„Ředitel může mrdat, koho chce,“ řekl jsem důrazně a zahlédl pohled své milovnice štěnat z vedlejší kanceláře. „Je jenom naše benevolence, že škole sekačku půjčujeme, mají vlastní rozpočet... a hlavně to ani není tvoje starost, Ivo, ty...“ vzpomněl jsem si, že mám dneska sluníčkový den a polknul spojení „si hled' svojí práce“, „nemůžeš chtít vyhovět všem, to se prostě nedá. Stroje se porouchávají, technika odchází.“

A manželky umírají.

Zasraný sluníčkový den.

Myslel jsem, že tím jsou všechny zásadní věci vyřešené, ale to by to nesměl být můj život. Ondra mě drapnul svou medvědí roku, přetáhl si mě mimo zorné pole všech zaměstnanců a zkoumavě mi daroval nepříjemný oříškový pohled. Romové dokážou koukat tak láskyplně, že vám to skoro trhá kůži z těla. Mají v pohledu něco, co člověka nutí, aby je obcházel obloukem. A když si to člověk vynásobí třemi, vyjde mu pohled cikána. Ne Roma, ale cikána. Pod ním dokážou cihly praskat a kňouři zpívat, záleží na tom, jakou má cikán náladu.

Ondřej byl s náladou někde mezi. Měl na sobě pod pracovní kombinézou šedivý svetr, který jsem si pamatoval z naší svatby. Ten chlap prostě lpěl na věcech.

„Můžeš mi říct, co blbneš?“ vystřelil po mně bez nějakého přemýšlení.

To zbylo na mně. Přemýšlel jsem, kde jsem udělal chybu.

„Asi ne,“ přiznal jsem, „o čem je řeč?“

„Bowling? Vážně?“

„Máš ho rád, ne? Nebo už jsi přesedlal?“

„O to vůbec nejde, kámo,“ stisk jeho ruky zesílil a já si začal připadat hodně nepříjemně, „když jsem viděl Gábinu posledně, vypadala blbě. To prostě nejde říct nějak jinak, nebudu ti mazat žádný sračky kolem huby. To po mně nechtěj.“

„To bylo před dvěma týdny,“ podotknul jsem.

„A chceš říct, že od té doby vymysleli nějaký lék na rakovinu. Jestli jo, minulo mě to. Když jsem tvoji ženu viděl na posledy nemohla vstát pořádně z prkýnka na záchodě. Měla v kabelce víc léků než drogový dealer fetu dole v Drahovicích.“ Ondřej si ukázal na oko. „Díváš se jí na něj někdy? Nemyslím, když je napajcovaný centřákovou vrstvou nějakých nesmyslů, ale když je naostro. Je to pěkně děsivý kámo.“

Nepotřeboval jsem, aby mi něco takového říkal, a taky jsem mu to naznačil.

„Já s ní žiju, Ondro, a znám ji dvacet let. Víím, jak je děsivé, když se mi někdo takhle mění před očima. Je to, hergot, jen bowling, tak to přestaň komplikovat.“

Tím spíš, že žádný nebude.

Zavrtěl hlavou. „Nic nekomplikuju. Vlastně je to strašně jednoduchý, kámo. Měl bys být vyděšenější, ale nejsi. Bowling tvoje umírající žena nezvládne. Do prdele, vždyť posledně vyhrála hlavně proto, že všichni jeli na půl plynu. Už před měsícem měla problém udržet kouli, jak si myslíš, že na tom bude teď? Jestli potřebuješ přijít na jiný myšlenky, nebo máš touhu udělat Gábině nějakou monstrózní párty, jsme ti celá rodina k dispozici. Jen by neuškodilo to slyšet.“

Měl jsem strašnou chuť se smát, ale musel jsem to v sobě potlačit, protože ten výbuch bych Ondrovi nikdy nevysvětlil.

Na půl plynu... kámo, dneska pojedete na celej plyn a pedál půjde až na podlahu.

Ale v jednom měl pravdu. Při všem to předstírání, jak umírání své ženy zvládám s grácií, jsem se někde po cestě ztratil. Když musí člověk hrát, někdy zapomene, jestli to nepřehánět nebo přehrávat. Takže bylo třeba ubrat.

„Podle čeho soudíš, že nejsem vyděšený?“ Já opravdu vyděšený byl. Jen z něčeho jiného. Z toho, jak skončí dnešní večer. Nikdy jsem si nepředstavoval, že popravím vlastní manželku a ten moment se nepříjemně přiblížil. „Hm? Podle čeho? Podle toho, že se snažím pracovat a nemyslet na to, co bude? Myslíš, že si neuvědomuju, že mi skončí...“ máchnul jsem okolo sebe rukou, „celá tahle bublina, nebo co to je? Přijď někdy na návštěvu a ucítíš ten smrad, který se táhne celým bytem.“

Hned jsem zavrtěl prstem, když chtěl Ondra něco říct.

„Ne, není to smrt, nebudeme si vykládat nějaké fatální bláboly. Jsou to ty sračky, které si na sebe Gábina dává. Ty, které podle tebe nevidím. Já je musím čuchat a olizovat ze skleniček a lžiček. Někdy už nepoznám rozdíl mezi burákovým máslem a Tobrexem, chutná to dost podobně.“

Ondra mezitím vychladl a já taky. Moc dobře jsem věděl, že se nechce hádat ani mě poučovat. Doufal jsem, že se bojí stejně jako já... že má dokonce dojem, že má větší strach. Možná i strach o mě, nebyl jsem zrovna prototypem truchlícího chotě. Jeden by myslel, že na ten bowling jdu manželčin skón oslavit.

Takže podřadit, zpátečka a ukázat trochu nesmíření se s realitou.

Ve dvanáct hodin a pět minut jsem mířil přes naše malé hrbolaté parkoviště ke svému autu. Minul jsem dvě ženy, které se na mě cukrkandlově uculovaly, tak jsem jim to oplatil, skoro si roztrhl koutky a obě byly viditelně spokojené. Sluníčkový experiment v akci.

Ve dvanáct deset jsem zastavil u pekárny pod skladištěm, kde Vietnamci obšívali volanty pro mercedesy. Koupil jsem pár koblih pro svoje královny, špaldový chleba pro Gábinu (Otázka za milion – má dobrovolná sebevražednice nárok na poslední jídlo jako na smrt odsouzený zločinec?) a nechal

jsem nesmyslně vysoké dýško. Sluníčkový den byl plně polní a já si ho po menší rozmíšce s Ondrou zase začal užívat.

Ve čtvrt na jednu jsem zaparkoval před čerpací stanicí, trpělivě počkal, až se blondýnka u vybledlé modré Octavie rozhodne, kam chce vlastně zajet, a natankoval jsem plnou. Čeká mě hodně ježdění a vyřizování, člověk by měl být připravený.

A někdy před půl jednou se mi na sluníčkovým dnem zblblou mysl vyhoupla zajímavá myšlenka.

Těšil jsem se, až Gábina zemře.

To uvědomění na mě vybafllo tak náhle, že jsem kvůli němu málem naboural. Blížil jsem se ke křižovatce mezi policejní a transfuzní stanicí a auto, které stálo přede mnou, se mi do zorného pole dostalo na poslední chvíli. Přilepil jsem brzdu až k podlaze a doklouzal těch pár decimetrů tak akorát, abych se nebožákovi před sebou neotřel o zadek.

Žádné zběsilé troubení nenásledovalo. Nikdo z auta neskákal a nenutil mě se omlouvat, takže jsem mohl v klidu sedět a přemýšlet o těch hrůzách, které se mi míhaly hlavou.

Samozřejmě – byly to hrůzné představy, absolutně opovrženímhodný pocit a já se přitom usmíval, jako by mi někdo oznámil výhru v tombole. Ne ve sportce, to se skáče několik metrů do vzduchu. Tombola je něco, co dokáže ve správné společnosti navodit dobrou náladu. A já ji měl. Panečku, já měl náladu, že by si jeden myslel, že se mi narodilo čtvrté dítě.

Došlo mi, že už mě nebaví se přetvařovat. A co víc, ještě víc mě prudilo, když jsem se musel chovat podle léty osvědčených a vyžadovaných konvencí. To znamenalo tuny stesku a slz, spousty nářků nad nejasnou budoucností a prosby adresované svým blízkým, aby mi pomáhali, jak to jen půjde. Všichni se samozřejmě budou nabízet, to dá rozum, i pro ně tenhle mustr platí.

To bylo krásně vidět na Ondrovi, když mi hustil úplně nesluníčkově, že se nemám chovat jako cvok na LSD, ale kňučet jako poraněné štěně.

Může se mi teda někdo divit, že mě pak napadají podobné věci?

No... asi může. Protože jásání nad smrtí milované ženy není zrovna standardní způsob truchlení. Jenže tělu člověk neporučí. A já si zrovna teď připadal jako napumpovaný endorfiny.

V téhle náladě jsem ještě zajel do elektroshopu Krigl a koupil pro strýčka příhodu dvě náhradní kazety do videokamery. Vždycky tu máme telefony, kdyby nějakým nedopatřením něco selhalo a Gábina měla ještě na poslední chvíli potřebu něco sdělit světu, ale rád jsem měl po ruce nějakou rezervu.

Když jsem vyndával z peněženky platební kartu, třásl se mi ruce tak hrozně, že jsem ji málem upustil pod pult. Raději jsem hned ruce zasunul do kapes a usmál se na prodavačku, která si dozajista myslela, že před ní stojí bývalý alkoholik.

Nikoli, krásko, obdařil jsem ji jedním ze svých pracovních úsměvů, postává před tebou budoucí vrah.

Před dům jsem dorazil chvíli před tři čtvrtě na jednu.

Jako by svět cítil, že se blíží něco, co se nikomu nemůže líbit, přiloudal se jeden obří šedivý mrak a přímo nad naším domem přikryl slunce. Připadal jsem si jako v nějaké pohádce, kde černý mráček na zavolání kropí zahrádku kouzelného dědečka.

Tenhle mrak vůbec nevypadal kouzelně. Vlastně mi připomínal čoud, který vychází z výfuku nějakého obstarožního auta. Působil nemocně. Zle a nenávislně. Jako by se přiletěl podívat, jaký kripl to tu hodlá otrávit svou ženu v oblaku dusivých jedů.

Raději jsem se už moc nerozhlízel, ještě míň přemýšlel, vytáhl jsem ze zadní sedačky nákup a hodil ho do kuchyně.

Gábina tam nebyla. Nebyla ani v koupelně, kde teď trávila nejvíc času (povětšinou líčením, ale posledních pár dní i zvracením; její doktorka tvrdila, že to není vinou nemoci, že je to spíš psychická záležitost, tak jsem se jí slušně zeptal, proč si myslí, že nemoc neovlivňuje Gábininu psychiku - na to mi to individuuum nedokázalo odpovědět). Nikde v domě jsem nenašel naši nejmladší dceru, takže jsem věděl, že ať už je kdekoli, bude tam se svou matkou.

Nakonec jsem je našel v garáži. Před třemi lety jsem ji upravoval pro další vůz. Gábina žehrala na to, že je závislá na mé neskonale laskavosti a chtěla být soběstačnější. Koupila si ojetý Seat a to znamenalo rozšířit garáž nebo postavit novou. Udělal jsem tedy z jedné obří dvě menší rozdělené cihlovou zdí a nechal své ženě tu levou, která byla blíže východu. Věděl jsem, jak je Gábina ujetá na feng-šuej a už v tu chvíli jsem se těšil, jak si bude na ponku rovnat kleště a šroubováky podle nějakých čínských pravidel.

Teď tam stála před svým autem a prohlížela si ho jako vánoční překvapení.

A přitom ho už viděla s těmihle úpravami nesčetněkrát.

Zavařil jsem všechny dveře, aby se nedalo zevnitř dostat ven. U dveří řidiče byla v okně díra velikosti tenisáku, jí protáhnutá hadice od vysavače a okolí zalepené několika vrstvami leukoplasti. Sám jsem si lezl dovnitř, abych si vyzkoušel, jak všechno těsní.

Vydržel jsem tam jen pár minut. Připadal jsem si jako v mauzoleu. Přes skla jsem koukal ven a všechno mi přišlo hrozně definitivní. Hnus, vážení.

Místo střešního okýnka jsem přidělal ocelovou desku. Byla podepřená kovovou tyčí. Dalo se podél ní proklouznout na sedačky, tyč podtrhnout, hezky se uvelebit a inhalovat. Deska už se zevnitř zvednout nedala, zvenku ji jistily západky. Pro jistotu jsem ji několikrát vyzkoušel a dospělý muž při snaze o nepatrné nadzdvihnutí potil krev. Pro ženu po sérii neúspěšných chemoterapií to bylo jako tlačit před sebou traktor.

Největší problém jsem viděl v zapalování. Všechno muselo být definitivní a klíč, kterým se motor nastartuje, jde až příliš snadno otočit zpět. Nakonec se to ukázalo být nejmenším problémem. Nařídil jsem ho tak, aby s ním šel motor nahodit, ale aby šel velmi snadno ulomit. Seat měl automat, jak se jednou nastartoval, žádná boží síla ho nezastavila.

Během posledního týdne jsem Gábině pořád zdůrazňoval, jak je důležité, abychom se drželi jedné verze. Nejdřív se skoro smála a ptala se, kdo ji bude vyslyšet, až bude po všem. Jestli ten můj kamarád z dětství, co jsem mu zachránil život, nebo nějaký jiný fešák.

Když jsem jí vysvětlil, že to není sranda, zmlkla. To, že se ona nějak rozhodla, ještě neznamena, že budeme riskovat zničení mého života. A na něj navázané další tři životy. Já do vězení nechtěl a nechtěl jsem při cestách mezi lidmi cítit ani náznak podezření. Potřeboval jsem žít dál. Stačilo mi, že budu uvnitř trpět, jakékoli venkovní vlivy jsme museli eliminovat.

Takže bylo důležité, abych nikdo o žádných úpravách nevěděl. Dělal jsem je sám, pochopitelně. Na jejím autě byla spousta mých otisků. Bylo by divné, kdyby tam nebyl ani jeden, takže jsem otřel jen místa kolem dveří a střešního okna. Muselo být znát, že na nich pracoval někdo jiný. Moje žena si zkrátka nechala auto pro svou poslední jízdu vylepšit nějakým dobrodincem. To budu tvrdit policii. Kdyby tedy před týdnem řekla nějaké kamarádce něco jiného, byl by to problém.

Když jsem ji teď viděl, jak stojí s Lucinkou v náruči za autem, vrtí boky, jako by slyšela nějakou příjemně vtíravou hudbu, sluníčkový sen se rozplynul definitivně.

Pohltil ho ten mrak, co se nám rozpínal nad domem.

Došel jsem ke Gábině, vzal jí malou z rukou a řekl jí (Já jí to doslova přikázal a to bylo během našeho manželství nejspíš teprve podruhé), ať tam na mě počká.

Lucinku jsem uložil do jejích peřin, dal jí do ruky její chrastící polštářek a přibalil pusku na čelo.

„Bude oběd. Brzo.“ Usmíval jsem se na ni a v duchu už myslel, jak její matce vezmu život. „Vydrž tady, tatínek musí něco důležitého zařídit.“

Bylo to směšné. Kdybych jí teď na plné plíce řekl, že jí zabiju mámu a udělám to pomocí stejného svinstva, které se jí usadilo v těle, bylo by jí to jedno. Mohl jsem jí říct, jak moc mě její maminka sere, že se rozhodla, jak se rozhodla, a používat při tom ta nejšťavnatější dospělácká slovíčka a ten malinký uslintaný tvor by na mě koukal s vírou, že mu zpívám o třech prasátkách. Jenže jsem nemohl. Jednak mi to její modrá mrkající kukadla zakazovala, a pak už jsem si vlastně ani nebyl jistý, jestli mě to štve. A jestli ano, jestli jsem nasraný, tak jestli to není spíš kvůli problémům a starostem s tím spojených, než kvůli samotnému výsledku.

Věděl jsem, že by se mi odpověď nelíbila, tak jsem na ní raději nepřemýšlel a vrátil se do garáže.

Vrata na zahradu byla otevřená. Na ulici odsud vidět našťestí nebylo, výhledu bránily stromy a křoviny, ale stejně mi to moc na klidu nepřidalo. Uvítal bych soukromí.

Gábina seděla na kapotě, měla na sobě jen modré tílko a na rukách jí bělostně průsvitnou pokožkou probleskovaly paprsky žil. Každým dnem jsem si uvědomoval, jak je křehká. Až jsem ji musel obdivovat, kde v sobě vzala sílu k uskutečnění dnešního cíle. Bez nějakého velkého mluvení sebrala ovladač a vrata zavřela. Došel jsem k ní, sundal svetr a přehodil ho přes ni. Nebyla nějak zvlášť zima, ale určitě se od rána ochladilo

zdravím rakovinotvorný mrak nad hlavou

a já prostě nechtěl, aby byla nemocná. Mohlo to znít šíleně, ale moje žena musela mít při umírání ty nejlepší podmínky.

Stiskla mi ruku, kterou jsem ji objímal kolem vetších ramen. Takhle jsem si navykl stát poslední týdny, abych se vyhnul zápachu, který z ní vycházel.

„Nemusel jsi ji odnášet,“ zašeptala.

„Musel.“

„Chtěla jsem ji tady. Chtěla jsem, aby ještě byla s mámou.“

Jestli chceš, aby byla ještě nějaký čas s mámou, zahrabej tenhle praštěný nápad s výfukovými plyny hluboko pod zem. Mlčel jsem. Bud' se chytne za ruce a budeme spolu až do konce, v nemoci i ve zdraví, nebo si vlez do své rakve za pětatřicet tisíc a bud'..

Uvědomil jsem si, že Gábině příliš tisknu rameno, tak jsem křečovitě sevřené prsty uvolnil.

„Ženo, poslouchej.“ Ženou jsem ji oslovoval, když jsme spolu řešili malicherné věci a já se snažil vše urovnat. Tohle oslovení mi bude chybět. „Lucík ještě moc nevnímá, ale já nechci riskovat, že poslední věc, kterou si bude pamatovat, je pusa od mámy, než si vleze do plynové komory. Na to zapomeň. Řekli jsme si, že od toho dcery uchráníme a to platí pro všechny tři.“

Neotáčela se, jen se jí zdvíhala hrud'. Na prsou jsem cítil její vystouplá žebra. „Chtěla bych ji tady.“

Skvěle. Tohle je návod na to, jak odsouzenci na smrt nesplnit poslední přání.

„Ne,“ odpověděl jsem rezolutně. „Tys přišla s tímhle celým... s celou touhle věcí a já kvůli tomu nespím a snažím se, abych se nezbláznil. Až doteď jsem udělal všechno podle tebe. Tahle jediná věc bude podle mě. Rozloučila ses. Nechtěj to bolestivější.“

„Lukáši...“

Opatrně jsem ji k sobě otočil.

Nebrečela, ale neměla k tomu daleko, na to jsem ji až moc dobře znal. Věděl jsem, jak přivírá oči těsně před tím, než se z nich vyřinula první slza. V prvních dnech po oznámení nemoci jsem s tím žil dennodenně.

„Pojď,“ řekla a políbila mě na rty.

„Kam?“ zeptal jsem se a opravdu nic mi nedocházelo. Napadlo mě, že mě snad zkouší přemluvit na poslední sex. Jednu rychlovku na kapotě auta v bílém svetru. *Mikrošukec*, tak to nazývala před lety, když byla malá Kristýna a skoro nás nenechala dýchat. *Mikrošukce* byly to jediné, co nám zbývalo.

Samozřejmě jsem se pletl.

„Jsem připravená.“ Usmála se a další pusu mi vlepila na neoholenou tvář. „Měli bychom to udělat hned a teď.“

Pak jsem pochopil. A hned věděl, že je to lež. Viděl jsem jí na roztřesených tvářích, že není připravená ani zdaleka a připravená nebude, ani kdybychom tu v garáži trůnili sto let.

Když není, probůh, připravená ona, jak mám být já?

Jestli mi někdy za celou dobu proletělo hlavou, jakou šílenost to vlastně chystáme, teď se to všechno ztrojnásobilo. Povznesené myšlenky, které jsem objevil po cestě sem v autě, byly tytam. Zase jsem byl vystrašeným chotěm, kterému celých patnáct let manželství prokluzuje mezi prsty, mizí v kanálu a on je nedokáže zachránit.

Kdyby Gábina neudělala první krok, odešel bych z garáže, zamkl vrata a nikdy už bych tam nevšel.

Jenže ona odstoupila a natáhla ke mně obě ruce.

„Děje se něco?“ zeptal jsem se sípavě.

„Budeš mě muset nahoru vyzdvihnout. Byl bys tý lásky?“

Přikývl jsem hlavou. „Jo... samozřejmě.“ Připadal jsem si zdrogovaně. Absolutně se to podobalo nějakému marihuanovému rauši. Špatně se mi soustředilo, její hlas jsem slyšel jen slabě.

Ale věděl jsem, že je to tady.

Vzal jsem Gábinu opatrně pod koleno, ona mě chytla kolem ramen a já ji posadil na kapotu Seatu.

„Studí to,“ zasmála se. „Možná jsem si měla vzít teplejší prádlo.“

Nekomentoval jsem to. Vyhoupnul jsem se k ní, auto pode mnou zaskřípalo a já si připomínal, že musím potom přejet hadrem přes kapotu, aby tam náhodou někdo neobjevil otisky podrážek. To by se špatně vysvětlovalo.

Znovu jsem ji vzal do náruče a v pokleku ji dostal až na střechu. Posadil jsem ji vedle zdviženého střešního okna.

Sundala si svetr a podala mi ho. Jasně jsem viděl husí kůži kolem jejího krku a na hubených pažích.

Seskočil jsem dolů a chytl Gábinu za nohy. Hladil jsem ji po lýtkách a koukal na ni, jak se usmívá. Skoro to vypadalo, že už ji nic nebolí. Měla síly jak mravenec, cesty do nemocnice z ní vysály veškerou vitalitu, ale teď mi přišlo, že je opravdu zdravější. Její úsměv byl přirozenější, ne tak křečovitý jako v posledních dnech.

„Ještě je čas se na všechno vysrat, lásko,“ řekl jsem vážně a nějaká má část doufala, že Gábina seskočí dolů a vysměje se mi do očí, jak mě krásně doběhla. Ta druhá, už ale pumpovala olovo a při tom plánovala na víkend neexistující bowlingovou party.

Gábina lehce přikývla, ale vytáhla nohy nahoru a spustila je dolů okýnkem. Viděl jsem je za sklem, kývaly se jak uschlé zlomené větve ve větru.

Chtěl jsem jí ještě říct jednou, jak je ideální čas se na všechno vykašlat a nechat tomu volný průběh, ale neměl jsem příležitost.

Bylo to až příliš rychlé.

Gábina se protáhla okýnkem dovnitř, strčila loktem do kovové vrpěry a udělalo to hlasité *klomp*. Až mi ten zvuk připadal jako zaklapávání víka rakve.

„Takhle se asi museli cítit chudáci v Dachau,“ pronesla Gábina přes sklo. Rozhlížela se, asi se snažila zabydlet. „Jen tam nelezli dobrovolně. Nikdy mi nedošlo, jak malé to tady je. Pamatuješ na náš výlet do Brna? Do detektivního muzea?“

Pamatoval jsem si ho úplně živě. Cestu zpátky jsme si okořenili zastavením na odpočívadle mezi kamiony Pepsi a ohýbaného nábytku. Gábina trávila s nohama na mých ramenou krásných patnáct minut, zatímco já si ničil záda a hlavou bouchal do zrcátka.

Chtěl jsem jí říct, že si vybavuju její růžové kalhotky, které jsem jí roztrhl na tři kusy, ale nedostal jsem příležitost.

Nahnula se ze sedadla spolujezdce doleva, prostrčila nohu kolem řadicí páky a než jsem stihl nějak obšírněji přemýšlet o tom, jak moc se mi hroutí dosavadní život, otočila klíčkem.

Motor naskočil okamžitě. Vůbec bych se nezlobil, kdyby zachroptěl a zhasnul. Zasmáli bychom se tomu, já bych ji vysekal z auta a všechno mohlo být zase nějaký čas normální.

Motor si ale krásně vrátil a zvsoka kašlal na moje nevyslovené touhy.

Gábina mi ukázala přes boční okýnko černou hlavičku ulomeného klíče. Nechala ho sklouznout z dlaně na podlahu a pokrčila rameny.

„Tak to bysme měli,“ okomentovala to.

Teď měla přijít ta chvíle, kdy se usměje, a já se rozbrečím. Měla mě začít uklidňovat a zopakovat mi všechny ty fráze o tom, jak jsem skvělý táta a manžel. Jak je pyšná na to, že může být se mnou až do konce. Že si nemohla přát lepší život. Že ví, že bude o naše královny postaráno. Že tohle byla její volba a je ráda, že jsem ji respektoval. Měla mi říct všechny tyhle nesmysly, které mi měly vehnat slzy do očí.

Jenže ona jen koukala přes okýnko, které začalo šednout.

Trochu jsem to přivítal, protože přes všechny ty řeči o chvílích až do konce, by mi vůbec nevadilo, kdyby teď během sekundy zahltil Seat neprostupný dým a já se mohl odvrátit. Musel jsem odejít.

Jestli mělo být všechno věrohodné a měli jsme se vyhnout zbytečným otázkám, musel jsem zmizet do práce raději dřív než později.

Chtěl jsem se odvrátit, jenže jsem v jejím pohledu něco zahlédl.

Přiblížila tvář až ke sklu, jednou krátce zakašlala a pak se rozhlédla.

Tentokrát už to nebylo rozkoukávání kvůli prostoru. Spíš se mi zdálo, jako by se probouzela z nějakého snu. Což bylo zvláštní, protože zplodiny, které se draly ven z výfuku, ji měly spíš uspávat.

Na chvíli se vzdálila a já měl podezření, že kontroluje pedály nebo zapalování. Kouř houstnul a já si nebyl jistý, co se uvnitř přesně děje. Viděl jsem jen míhající siluetu, občas se těsně u skla objevila část jejího trika nebo modř dřínů. To bylo všechno, co jsem viděl z jejích posledních okamžiků.

Naklonil jsem se blíž a přesně v tu chvíli se její dlaň přitiskla na sklo. Trochu jsem sebou cuknul. Připadal jsem si jako kluk, co sleduje rybičku v akváriu. Její zamlžený obličej se objevil hned proti mému a nebyla v něm ani stopa po klidu, kterým v posledních týdnech disponovala.

Ze zarudlých nateklých očí jí tekly slzy, u nosu měla chuchvalec žlutého hlenu a čelem se opírala o okýnko. Tváře měla nafouklé, vypadala jako obří rosnička v zavařovací sklenici.

„Zlato...“

Rozkašlala se. Nejdřív jen zvolna, držela si ruku před pusou, ale pak propuknul ten pravý záchvat a ona se předklonila, takže jsem měl na skle ve výhledu pouze její temeno.

Když se opět narovnal, hlen byl pryč, ale celou bradu měla mokrou. To bylo i přes kouř jasně viditelné.

Bylo mi jí líto. Ačkoli jsem měl pořád na mysli sluníčkový den a všechny svoje pracovní přehrávací etudy, kdy jsem předstíral pohodáře, teď ve mně začaly všechny ty tiché vody vřít. Kvasilo ve mně něco, co potřebovalo ven. Ne pomocí slz, ale nějak jsem potřeboval vyjádřit, že trpím.

„Miluju tě, Gábi.“ Zdálo se mi, že na mě už zírání připitoměle, ale pořád tam byla. Pořád vnímala. A co víc, její oči byly podlité krví, jenže *souměrně*. Její obličej byl v posledních týdnech všechno možné, jen ne souměrný. Nádor si klestil cestu, požíral, bujel a utěšeně narůstal. Jedno oko mělo být vypoulené, krvavější. A děsivější, jak jsem to vždycky vnímal. Jenže nebylo. „Nenávidím tě za tenhle okamžik, nikdy jsi mě o to neměla prosit, ale už to nemůžeme vrátit zpátky. Zašli jsme až moc daleko. Miluju tě, Gábi, k posrání tě miluju a ještě víc tě milujou holky. Děláme to pro ně.“

Dlaň, kterou opírala o sklo, začala zavírat prsty.

„Promiň, Lukáši, ale nezvládnou to.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Asi tě –“

Gábina otevřela obě oči dokořán a já v nich viděl nefalšovaný děs. Takhle se tváří člověk, kterého sevřela hrůza. „Myslela jsem si, že jo, ale nejde to... nezvládnou to. Musíš...“

Znovu se rozkašlala a tentokrát to byly krátké dávivé záchvěvy. Každý ji donutil bříknout čelem o sklo. Zjevně jí to bylo úplně jedno.

Vrtěla hlavou. „Nemůžu... ještě ne. Je mi to líto, tohohle všeho, ale ještě to nejde.“ Protočila panenky nahoru a já si chvíli myslel, že má záchvat, ale pak mi došlo, že má tak slabé ruce, že je nezvedne. „Musíš to odklopit. Potřebuju vzduch,“ zasípala jako důchodce napojený na kyslík, „musíš mě dostat na vzduch.“

Nijak zvlášť jsem o tom nepřemýšlel.

Vyskočil jsem na kapotu, poklekl nad kovovou deskou, která bránila vzduchu proudit dovnitř, a chystal se uposlechnout přání mé ženy.

Jenže ruka se nehýbala.

Nejdřív mi to přišlo zvláštní, ale čím déle jsem klečel, tím víc v hlavě překrývaly myšlenky na mou ženu ty na tři dámy, které mám vychovávat.

Tahle operace byla kvůli nim. To je přece to, oč tu běží. Gábina pochopitelně nechtěla umírat v křečích na lůžku v nemocnici, obklopená neznámými lidmi v bílých pláštích, ale ten prvotní záměr byl prachobyčejně jednoduchý. Nechtěla, aby ji viděly dcery umírat. Aby si tím musely procházet. A já s ní přece souhlasil.

Nebo ne? Nechal jsem ruku položenou na chladné desce. Není to snad pravda?

Ovšem že je. Nikdo nechce přichystat dětem vysílání, které budou sledovat z první řady. Nechtějí, aby čuměly na pergamenovou tvář své matky. Mají si ji pamatovat plnou života.

To byl náš plán.

A podle mě se stalo jen to, že je Gábina zmatená. Zplodiny úřadují, zaplňují jí plíce a ona už pořádně neví, kde je.

Sklouznul jsem po autě dolů ke kolu a přitisknul se ke dveřím.

Byla tam. Hlavu měla pokleslou na bok, ale oči stále koukaly dopředu a rozhodně mě viděly.

„Co se děje, zlato?“ zašeptala, „Neříkej mi, že to nejde zvednout. Neštvi mě...“ pousmála se, „není to vůbec vtipné. Vezmi něco a rozbij sklo. Chce se mi zvracet.“

Mlčky jsem na ni hleděl.

„Pozvracím si sedačky a ty m budeš platit čištění, Lukáši. Nedělám si srandu.“

Povzdechl jsem si. „Děláme to pro holky, pamatuješ?“

Okamžitě se jí nakrabilo čelo a tím i rozšířily oči. Rázem vypadala probuzeně.

„O čem to mlu-“

Další záchvat kašle jí donutil odvrátit hlavu, ale byla zpět dřív, než jsem si mohl promyslet další postup. Přitom to bylo tak jednoduché.

Stačilo nic nedělat.

Podíval jsem se na vlastní nohy. Třásl se, jako by byly z želatiny.

„O čem to mluvíš?“ zaslechl jsem, tak jsem znovu zbystřil. „Vylez nahoru a pusť mě ven, Lukáši.“

Zavrtěl jsem hlavou. „To nemůžu.“

Připadal jsem si jako jeden z námořníků na Odysseově lodi, když pluli kolem ostrova Sirén. Jen s tím rozdílem, že mě místo vosku v uších zabraňoval poslouchat manželčino přesvědčování zdravý rozum. Aspoň jsem doufal, že je zdravý. Nebyl jsem si jistý, co přesně mi brání ji pustit ven, ale věděl jsem, že pohonem jsou děti.

„Okamžitě...“ krátké zakašlání, sevřela ruku v pěst a bouchla s ní slabě do skla, „okamžitě mě odsud pusť. Možná mi to nevěříš, ale je mi líp. Nevím, čím to je, ale posledních pár dní se něco změnilo... je mi prostě líp.“

„To neudělám.“ Povzdechl jsem si. Věřil jsem jí. Sám jsem to zlepšení viděl, ale to nic neměnilo na tom, že jsem nechtěl nic riskovat. Bylo těžké tím procházet, ale vím, že Gábina neomámená plyny by mi to odsouhlasila. „Zamysli se, proč jsme to podstoupil. Jsme tu až do konce, zlato.“

„To **JÁ** tu jsem až do konce, ty odejdeš pryč,“ zavřeštěla a mně se rozlilo nepříjemné horko po hrudi. Přál jsem si, aby sklo bylo zvukotěsné a já ji nemusel poslouchat.

„Byl to tvůj nápad,“ řekl jsem a cítil v tom osten vyčítavosti.

„A můj nápad teď je, abys mě pustil ven. *Okamžitě.*“

„Ne.“

Myslím, že v tomhle jednom krátkém slově poznala tu definitivnost. Dal jsem do něj všechno odhodlání, kterým mě v posledních dnech dusila. Motivovala i dusila zároveň. Jestli mělo to všechno trápení mít nějaký smysl, musíme tu šarádu dohrát až do finišu.

A taky myslím, že v tu chvíli se v ní něco zlomilo, protože její obličej rázem změnil tvar.

Bylo by snadné říct, že se jí změnil výraz, ale v tom to nebylo. Doslova jsem viděl, jak se její pohublý obličej ještě víc protahuje. Koutky úst se jí pootevřely a ven svítily zažloutlé zuby. Líce se jí propadly a na skráních jí tepaly dvě tlusté žíly.

V ten okamžik jsem neviděl svou ženu. Viděl jsem nádor, který se snaží přes tělesnou schránku prodrat ven.

„Řeknu ti to jen jednou,“ promluvila Gábina se rty nalepenými na skle a já viděl rtěnku, jak zanechává růžový otisk, „jestli mi neotevřeš ten zsranej poklop, budeš toho do smrti litovat. Ty víš, že to je pravda. Protože tohle už není moje rozhodnutí. Je tvoje. A bude tě to strašit, tenhle okamžik se ti bude v hlavě přehrávat každý den. Nebudeš mít klid. To chceš.“

„Zlato, už jsem –“

„Tak pusťíš mě už *ven, ty zmrde?*“ zaječela a celé auto se s ní otřásl.

Vyděšeně jsem zacouval ke stěně.

„Jdeš špatným směrem, doprdele! Necouvej, začni myslet na manželský povinnosti a zvedni tu zajebanou desku. Nebo čekáš, že se ven prokoušu?!“

Teď jsem viděl jen dvě dlaně přitisknuté ke sklu. Obličej zmizel někde v kouřovém oparu.

A o to děsivější byl hlas, který se ozýval. Jestli jsem si předtím myslel, že bylo lepší nevidět, teď jsem to musel vzít zpět.

„Až se odsud vyhrabu, garantuju ti, že budeš bez oběda.“ Hned nato se ozval skřípavý smích a záchvat dusivého kašle, ale dlaně se ani o píd' nepohnuly. „Pojď si to vyměnit, když jsi tak odvážnej. Uvidíme, jak dlouho vydržíš neškemrat. Myslíš si, jak je jednoduchý být v pohodě? Určitě si myslíš, že trpíš mnohem víc, než já. Óóóó... jsem si jistá, že ti někdo nabulíkoval, že smrt pro mě bude vysvobození, je to tak? Předpokládám, že ten smradlavec cikán, co ani neví, jak se zavazují tkaničky. Povím ti novinku.“

Gábinina tvář se objevovala pomalu a skoro se zdálo, že kouř před ní ustupuje. Měla orosené čelo, červené oči jí mrkaly a protáhlá brada se jí leskla slinami, ale jinak nevypadala o nic hůř, než když se do auta soukala.

A usmívala se. Jinak, než když nám ráno připravovala poslední kafe. Usmívala se nemocně, jestli to vůbec něco znamená.

„Myslíš si, jak zachraňuješ tuhle rodinu?“ zahučela a kouř jí před ústy zavířil. „Nezachráníš nikoho. Jednou nádor, vždycky nádor. Jednou rakovina, pořád *pořád* **pořád** rakovina!“ její hlas by přes sklo neměl tak dunět, přesto zněl až nepříjemně drnčivě. „Každej druhej doktor ti řekne, že riziko onemocnění je u rodinných příslušníků až moc vysoký. Co uděláš, až si pro ně přijde rakovina? Budeš tady? Ochráníš je jako mě? Narveš je do auta a otrávíš plynem? Zvládneš zabít i svoje dcery, Lukáši? *Naše* dcery? Protože to je to, co budeš muset udělat. Jestli na to nemáš...“

Plazil jsem se podél zdi pryč.

Už jsem tam nechtěl být.

Ani jsem pořádně nevěděl, jestli jsem se rozhodl správně. Ještě před chvílí mi to tak přišlo, ale hodinu nazpět bych zase nečekal, že takové rozhodnutí budu muset dělat.

Jen jsem věděl, že už to nechci poslouchat.

Otevřel jsem dveře do chodby, které spojovaly garáž s domem, a naposledy se podíval na auto.

Gábina mi mávala.

Udělalo se mi tak špatně, že by s tím nic nenadělal ani celý sluníčkový rok.

Zavřel jsem za sebou a nechal výfukové plyny dokončit svou práci.